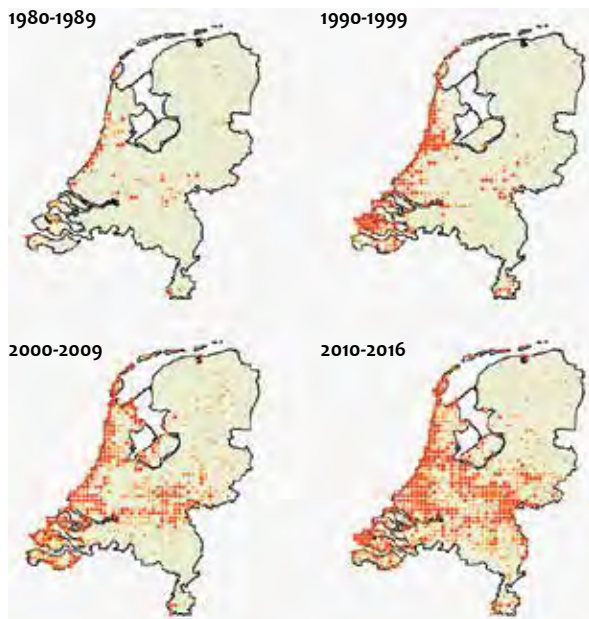

Het bruin blauwtje verovert Nederland

Nog in de jaren tachtig was het bruin blauwtje een soort van ‘de Hollandse duinen en lokaal in het rivierengebied en Zuid-Limburg’. Daarna volgde een forse uitbreiding. Hoe staat het er nu voor?

Bij het begin van het Landelijk Meetnet Vlinders in 1990 werd het bruin blauwtje nog ingedeeld als een ‘karakteristieke soort voor de open duinen’. Daarnaast kwam hij zeer lokaal voor op opspuitterreinen en andere tijdelijke habitats (bijvoorbeeld in de Amsterdamse havens) en op een aantal dijken in het rivierengebied. Helemaal geïsoleerd van de andere Nederlandse populaties (maar aansluitend aan Belgische en Duitse populaties) kwam de soort ook nog voor op kalkgraslanden en andere droge graslanden in Zuid-Limburg (kaartje).

Verspreiding van het bruin blauwtje 1980-2016.

De duinen

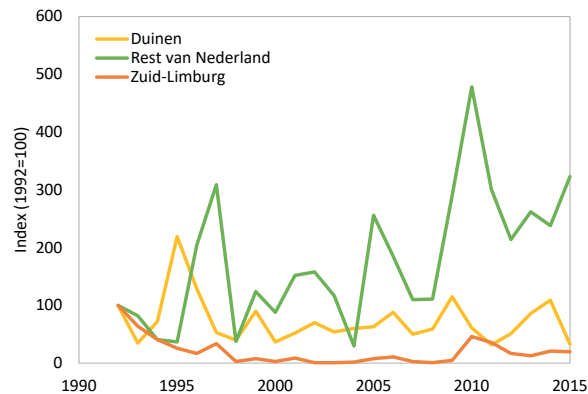
De populatietrend van het bruin blauwtje in de duinen bleef stabiel (grafiek). Wel breidde de soort zich vanuit de Hollandse duinen noordwaarts verder uit over de Friese Waddeneilanden en zuidwaarts Zeeland in. De dichtheid op routes in de duinen is ook altijd twee tot drie keer hoger dan in andere delen van het land. Wat dat betreft is het bruin blauwtje nog steeds een typische duinsoort.

Zuid-Limburg

Terwijl de soort in de duinen min of meer stabiel bleef, ging het slecht in Zuid-Limburg. De aantallen daalden en tussen 2000 en 2010 hoorde het aantal bruine blauwtjes op de routes hier tot de laagste van het land. Inmiddels lijkt het weer een beetje beter te gaan, maar hij komt nog maar op een paar plekken voor.

Het rivierengebied en het binnenland

Met name het oostelijke rivierengebied (ruwweg tussen Nijmegen, Arnhem en Wageningen) vormde

Index van het bruin blauwtje 1980-2015.

de kern vanwaaruit het bruin blauwtje zich in de jaren negentig van de vorige eeuw is gaan uitbreiden. Al snel werd (vooral via de Waaldijken) een verbinding gelegd met de oostwaartse uitbreiding die vanuit de duinen in het Rotterdamse havengebied aan de gang was. Van hieruit ging het als een olievlek verder en langzaam worden nu ook de Veluwe, Brabant en zelfs het ‘groene hart’ veroverd. Dat zien we ook terug in de indexen: de populatie-index in het binnenland ligt tegenwoordig drie keer zo hoog als begin jaren negentig.

Ontwikkelingen

Het opvallendst is natuurlijk de forse uitbreiding van de binnenlandse populatie. Deze vlinders lijken steeds minder kieskeurig en nemen al genoeg met een zandig stukje met een paar zachte ooievaarsbekken als waardplant. Doordat de soort behoorlijk mobiel blijkt, kan hij ook op rijkere gronden opduiken zoals een zandig bempje of opspuitterreintje (bv. voor een nieuwbouwwijk of weg). Ook extensief beheerde parkjes met een hooilandbeheer (vaak op wat armere grond) weet hij te bereiken en zich in ieder geval tijdelijk voort te planten.

De klimaatopwarming ondersteunt daarbij vermoedelijk deze warmteminnende vlinder, die we daardoor op steeds meer plekken tegen zullen gaan komen. 🦋

Tekst:
Chris van Swaay
De Vlinderstichting
& Martin Poot
CBS

Meetnet Vlinders

Het Landelijk Meetnet Vlinders is een samenwerkingsproject van De Vlinderstichting en het CBS, in het kader van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), in opdracht van het ministerie van Economische Zaken. Dankzij dit meetnet kunnen we de ontwikkelingen in de vlinderstand nauwgezet volgen. Alle hulp en medewerking is welkom. Wilt u meedoen, dan kunt u zich aanmelden bij De Vlinderstichting (info@vlinderstichting.nl of 0317 – 46 73 46).